

Sak til Norsk Sykepleierforbunds landsmøtet 2019.

Saksbehandler: Elin Mølmann Holmgren

Dokumentnr DM: 1104770

Dato: 03.05.2019

Sak til LM 2019 fra fylkesstyret i Finnmark –

Endring av vedtekter der betegnelse fylke endres til krets og endring i § 18 vedtektsendringer.

Hensikt:

Endre vedtektene slik at de er i tråd med dagens organisering, også etter sammenslåing av fylkeskommuner i Norge.

Bakgrunn for saken:

Bakgrunn for saken er OU – prosessen og forslagene som ligger som alternativ mulig fremtidig organisering.

Fylkesstyret og fylkesmøtet er av den oppfatning av at modellene som er presentert ved siden av eksisterende modell har for mange svakheter når det gjelder ivaretagelse av medlemmene i Finnmark.

Medlemsundersøkelsen viser at storparten av våre medlemmer framhever at fylkeskontorene har er viktig funksjon. Nærheten, kjennskap og kulturforståelse er viktig for å yte våre medlemmer og tillitsvalgte god hjelp.

Alle modeller, unntatt dagens organisering, som er presentert øker avstandene markant til tillitsvalgte og medlemmer og kostnadene vil øke for kunne være tilstede for medlemmer og tillitsvalgte. Finnmark har allerede i dag en utfordring med å kunne være tilstede politisk i fylket så mye som en ønsker, og ved å øke avstandene til politiske valgte, kontor og medlemmer vil denne utfordringen bli desto større.

Tillitsvalgte og medlemmer vil ved deltakelse på opplæringer og konferanser ha behov for økte reisedøgn og mer kostbar transport. En konferanse som holdes i Troms vil medføre at alle i Finnmark må benytte fly og mange vil være avhengig av ekstra overnatting. Dette gjelder også om tillitsvalgte i Troms må reise til Finnmark.

Vi har allerede i dag utfordringer med at tillitsvalgte og medlemmer ikke ser seg mulighet til å delta på felles arrangementer i Troms, dette grunnet reisetid og kostnader. Vi ser ikke at dette vil være ett mindre problem om fylkene slås sammen, tvert om.

Fylkene er svært forskjellige både når det kommer til utfordringer, og behov og det er store geografiske avstander som skal dekkes. Vi har også en viktig rolle i ivaretagelse av de samiske områdene.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

www.sykepleierforbundet.no

Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Tillitsvalgte og medlemmer i Finnmark har gjennom fylkesmøtet 2019 gitt klart uttrykk for at de ikke ønsker en sammenslåing av NSF Finnmark med Troms eller Troms og Nordland og fylkesmøtet vedtok i den forbindelse en politisk uttalelse til landsmøtet 2019 og til forbundsstyret.

Endringer i organisering som er så inngripende bør behandles grundig og vi viser til prosessen som ble ført i forbindelse med endringen av NSF's lover som resulterte i navnebytte fra krets til fylkes betegnelse. I 1989 var det fortsatt betegnelse **krets** på fylkene og prosessen med å få inn nye vedtekter ble behandlet grundig over flere landsmøter og med bred involvering av medlemmene i daværende kretser.

Fylkesstyret mener derfor at det er svært viktig å ikke forhaste seg. Det må brukes tid på denne prosessen og forslag som forbundsstyret legger fram må hvis endringer skal skje fattes i ett nytt landsmøte. I tiden mot ett nytt landsmøte må en sikre at dagens organisering videreføres ved en endring av betegnelsen «fylke». Organisasjonen må bruke muligheten til ekstraordinære landsmøter, slik at eventuelle forslag til endringer i organisering og eventuelle frivillige sammenslåinger kan gjennomarbeides godt og forankret i medlemsmassen.

Saksbehandlers vurdering:

Fylkesstyret i Finnmark er av klar formening at sammenslåing av dagens fylker skal være frivillige for de fylker dette gjelder. Modellene som avviker fra dagens organisering berører enkelte i stor grad og andre mindre grad. Vi mener at er særs viktig at beslutninger på landsmøtet vedrørende endringer av en slik karakter, må være basert på frivillighet fra de berørte fylker og må ikke gjennomføres med tvang. Det må brukes nødvendig tid og organisasjonen må benytter muligheten til ekstraordinære landsmøter for en grundigere gjennomgang av mulige konsekvenser av sammenslåinger i tråd med medlemsdemokratiet.

Tvangssammenslåinger vil skape ett dårlig utgangspunkt for samarbeid og i verste konsekvens føre til utmeldinger, stor uro og overgang til andre forbund på bakgrunn av at medlemmer ikke opplever at de blir hørt av landsmøtet i en slik viktig endring i vår organisasjonen.

Forslag til vedtak:

1. Vedtektene endres og redigeres gjennomgående fra ordet fylke- til krets.
2. Kretsens geografiske område baseres på Norges fylkesinndeling pr 31.12.17.
3. Ny setning i § 18 Vedtektsendring i NSF's vedtekter. «Sammenslåing av kretser skal være frivillig og vedtas med 2/3 dels flertall på hvert av de berørte kretsers kretsmøter. Positive sammenslåingsvedtak i kretsene godkjennes med 2/3 dels flertall av landsmøtet før sammenslåing kan gjennomføres.»

Med vennlig hilsen

Fylkesstyret i Finnmark

Elin Mølmann Holmgren
Fylkesleder Finnmark

Vedlegg

Politisk uttalelse fra fylkesmøtet i Finnmark

Høringsuttalelse OU – prosess, vedrørende modeller fra Finnmark

Politisk uttalelse vedrørende organisasjonsutviklingsprosessen i Norsk Sykepleierforbund til landsmøtet og forbundsstyret.

Norsk Sykepleierforbund Finnmarks fylkesmøte stiller seg kritisk til en sammenslåing av fylkeslag og ønsker at nåværende organisering videreføres. Videreføring vil kreve en vedtektsendring, og fylkesmøtet er av den oppfatning at en kan endre fylkesbetegnelse i vedtektene til *kretsbetegnelse*.

Medlemsundersøkelser viser at medlemmer og tillitsvalgte er fornøyd med dagens organisering og fylkesmøtet ser ingen grunn til å endre en godt forankret struktur.

Samarbeid mellom fylkene i Norsk Sykepleierforbund har lang tradisjon. Vi har alltid jobbet sammen for å løse utfordringer på vegne av medlemmene uten at samarbeidet har gitt ett behov eller ønske om å slå sammen fylkelag.

En sammenslåing av fylkesledd for å møte politisk organisering av fylkeskommuner er ikke en riktig vei å gå, da en slik organisering raskt kan endres med ett politisk skifte i stortingsflertall.

OU prosessen oppfattes av fylkesmøtet å ikke være godt nok forankret i medlemsmassen i Finnmark og landet for øvrig. En stiller seg kritiske til den knappe tidslinjen som skapes om sammenslåing blir resultatet etter landsmøtet. Viktige beslutninger da må fattes i etterkant av landsmøtet, med knappe tidsfrister og unntak fra vedtektene. Dette svekker medlemsdemokratiet.

Fylkesmøtet bør være en naturlig beslutningsarena for slike prinsipielle spørsmål som sammenslåinger. Vedtak i fylkesmøtene vil i så måte være en god rettesnor for vedtak som skal fattes på landsmøter. Fylkesmøtet stiller seg prinsipielt kritisk til at ikke forslag om nedlegging og sammenslåing av fylkeslag blir forelagt fylkesstyret og fylkesmøter for vedtak. Norsk Sykepleierforbund er en demokratisk organisasjon og beslutninger, skal være godt forankret og vedtatt i medlemsmassen. Sammenslåing av fylkeslag skal være frivillig, hvis ikke kan dette svekke tilliten til organisasjonen og kan føre til medlemsflukt.

Norsk Sykepleierforbund har en organisering som er trygg og forankret i medlemsmassen. Det er desto viktigere å beholde fylkeskontorene, når politiske skifter skaper endringer i strukturer rundt oss. Fylkeskontorene slik de er i dag, bør fortsette å være en stabil havn for medlemmene, også når rikspolitiske endringsbeslutninger raser rundt oss.

Fylkesmøtet i Norsk Sykepleierforbund Finnmark ber om at nåværende organisering beholdes og at Finnmark består selvstendig i Norsk Sykepleierforbund. Fylkesmøtet i Norsk Sykepleierforbund Finnmark ber derfor om at vedtektene forandres fra fylke til krets for å beholde dagens organisering til det beste for medlemmene i Finnmark.

Fellesforslag:

Fylkesmøtet vedtar politisk uttalelse sendes landsmøtet og forbundsstyret.

Vedtatt

Fellesforslag:

Fylkesstyret i Finnmark, Aud Mariana Bergman, Mailin Jerijervi, Sissel Røstgaard, Ann Kristin Andersen

Høringsvar vedrørende modeller til landsmøtet 2019 fra fylkesstyret i Finnmark

Fylkesmodellen med delt Viken

Fra Finnmark mener fylkesstyret at dette ikke er en modell vi ønsker å gå videre med til landsmøtet.

Styrker:

- Denne modellen vil være politisk mest lik dagens.

Svakheter:

- Politisk styrking – slik vi ser det, er det ikke politisk styrking å gå fra 19 politiske frikjøpte til 12. I selve Viken vil dette styrke det politiske ledd, men da kun sammenlignet med en fylkesmodell med 11 fylker. Ser en dette i sammenheng med dagens ordning vil dette bygge ned det politiske arbeidet i stor grad også i Viken området. I mulighetsrommet ligger det at en kan bruke overskuddet av de fylkesledere som bortfaller til administrative stillinger – en sammenslåing av områder vil gi større belastning på politisk valgte selv om en øker administrativ del, så det vil likevel i realiteten ikke styrke, men bygge ned det politiske arbeidet og engasjement.
- Fylkesstyrer – størrelsen på styrene i eventuelt nye områder vil avhenge av bestemmelse av antall styremedlemmer pr styre, uansett vil flere av de politisk valgte verv i fylker som slås sammen bli borte og politisk valgte vil bli færre. Det vil forsvinne 98 politiske valgte for medlemmene og det i seg selv er en stor reduksjon i det NSF politiske arbeidet. Etter vårt syn vil dette også svekke medlemsdemokratiet. Det vil gi en 37% reduksjon i politisk valgte i organisasjonen. Medlemmer sammenslåtte fylker mister derfor svært mange politiske ombud og NSF minster mange politiske røster. Dette vil kunne gå ut over medlemmenes engasjement.
  - Modellen vil gi færre politisk valgte, færre studentrøster og faggrupperøster.
    - 42 færre styremedlemmer
    - 7 færre studentrepresentanter
    - 7 færre faggrupperepresentanter.
    - 7 færre fylkesledere. (hvis en velger administrative stillinger.)
    - 35 færre varamedlemmer

Dette kan vil gi **98** færre meningsbærere i organisasjonen, **91** færre, om en trekker fra usikkerheten knyttet til fylkesleder og dette vil etter vår mening svekke medlemsdemokratiet. Dette er etter vårt syn å bygge ned medlemsdemokrati og politisk representasjon i organisasjonen. Uansett hvilken vei vi snur det.
- En svakhet med denne modellen er at noen små områder vil miste delegater sammenlignet med dagens ordning til landsmøtet og Troms og Finnmark vil gå fra 11 representanter til 9. Det står i dokumentet 9, men i beregningene gjort i modell om å beholde dagens ordning står det 8.
- En svakhet er at denne modellen har tatt høyde for å kompensere for forhøyet medlemstall og det finnes ikke en kompensasjon for geografiske utfordringer. Modellen vi har i dag er

basert på en rettferdig fordeling av delegater både ut fra er medlemstall og geografi. En går derfor fra en mer rettferdig fordeling til en mer urettferdig fordeling.

- Medlemsorganisasjonen vår skal være av og for medlemmene og vi mener at medlemspåvirkningen svekkes i denne modellen.
- En sentralisering av politisk sete til Tromsø og sammenslåing av Troms og Finnmark vil etter fylkesstyret syn kunne medføre medlemsflukt til andre forbund, i Finnmark ser en for seg flukt til Fagforbundet. Dette på bakgrunn av at hovedsetet flyttes langt fra medlemmene og medlemsidentiteten ofte er knyttet til lokallaget. I Finnmark er det generelt stor motstand mot sammenslåing med Troms, også referert til regionreformen.
- Fylkesstyret frykter at det samiske perspektivet vil forringes ved en flytting av politisk sete til Troms.
- Det er store forskjeller mellom Troms og Finnmark både geografisk og demografisk. Det vil gi økte kostnader å ha ett politisk hovedsete i Troms. Det vil i tillegg være vanskelig for en regionleder å dekke begge de forhenværende fylkene. En svakhet som vil skape avstand mellom politisk ledelse og medlemmer og tillitsvalgte i Finnmark. En konsekvens er at terskel for å ta kontakt øker og organisasjonsgrad svekkes.
- Fylkesstyret ser også at kulepunkt 4 under muligheter, som beskriver at færre fylkesledere kan få mer innflytelse, også er en svakhet. Færre fylkesledere vil kunne gjøre at maktbalansen forskyves og ikke alle områder blir hørt på samme måte. Mer makt på færre hender kan være en svakhet for medlemsdemokratiet.
- Svakheter – kulepunkt en, vedrørende universitet – dette er etter vårt syn ikke relevant da mest av påvirkningsarbeidet kan skje sentralt. Når det gjelder helseforetak vil vi få mindre påvirkning lokalt.
- En annen stor svakhet er at kunnskap og nærhet til medlemmene og utfordringer i Finnmark kan forsvinne, da en kan risikere at styrer og ansatte ikke har denne lokalkunnskapen.

Fylkesmodellen etter regionreform:

Fra Finnmark mener fylkesstyret at dette ikke er en modell vi ønsker å gå videre med til landsmøtet.

Styrker:

- Denne modellen vil være politisk mest lik dagens.

Svakheter:

- Politisk styrking – slik vi ser dette ikke politisk styrking ved å gå fra 19 politiske frikjøpte til 11. I mulighetsrommet ligger det at en kan bruke overskuddet av de fylkesledere som bortfaller til administrative stillinger – fylkesstyret ser ikke dette som en mulighet – i realiteten en svekkelse og at en bygger ned det politiske arbeidet og engasjement.
- Fylkesstyrer – størrelsen på styrene i eventuelt nye områder vil avhenge av bestemmelse av antall styremedlemmer pr styre, uansett vil flere av de politisk valgte verv i fylker som slås sammen bli borte og politisk valgte vil bli færre. Det vil forsvinne 112 politiske valgte for medlemmene og det i seg selv er en stor reduksjon i det NSF politiske arbeidet. Etter vårt syn vil dette også svekke medlemsdemokratiet. Medlemmer sammenslåtte fylker mister derfor svært mange politiske ombud og NSF minster mange politiske røster. Dette vil kunne gå ut over medlemmenes engasjement.

- Modellen vil gi færre politisk valgte, færre studentrøster og faggrupperøster.
  - 47 færre styremedlemmer
  - 8 færre studentrepresentanter
  - 8 færre faggrupperepresentanter.
  - 8 færre fylkesledere. (hvis en velger administrative stillinger.)
  - 40 færre varamedlemmer

Dette kan vil gi **112** færre meningsbærere i organisasjonen, **104** færre, om en trekker fra usikkerheten knyttet til fylkesleder og dette vil etter vår mening svekke medlemsdemokratiet.

Slik vi ser det er dette å bygge ned medlemsdemokrati og politisk representasjon i organisasjonen. Uansett hvilken vei vi snur det.

- En svakhet med denne modellen er at noen små områder vil miste delegater sammenlignet med dagens ordning til landsmøtet og Troms og Finnmark vil gå fra 11 representanter til 9. Det står i dokumentet 9, men i beregningene gjort i modell om å beholde dagens ordning står det 8.
- Modellen vi har i dag er basert på en rettferdig fordeling av delegater både ut fra er medlemstall og geografi. En går derfor fra en mer rettferdig fordeling til en mer urettferdig fordeling.
- Medlemsorganisasjonen vår skal være av og for medlemmene og vi mener at medlemspåvirkningen svekkes i denne modellen.
- En sentralisering av politisk sete til Tromsø og sammenslåing av Troms og Finnmark vil etter fylkestyret syn kunne medføre medlemsflukt til andre forbund, i Finnmark ser en for seg flukt til Fagforbundet. Dette på bakgrunn av at hovedsetet flyttes langt fra medlemmene og medlemsidentiteten ofte er knyttet til lokallaget. I Finnmark er det generelt stor motstand mot sammenslåing med Troms, også referert til regionreformen.
- Fylkestyret frykter at det samiske perspektivet vil forringes ved en flytting av politisk sete til Troms.
- Det er store forskjeller mellom Troms og Finnmark både geografisk og demografisk. Det vil gi økte kostnader å ha ett politisk hovedsete i Troms. Det vil i tillegg være vanskelig for en regionleder å dekke begge de forhenværende fylkene. En svakhet som vil skape avstand mellom politisk ledelse og medlemmer og tillitsvalgte i Finnmark. En konsekvens er at terskel for å ta kontakt øker.
- Fylkestyret ser også at kulepunkt 4 under muligheter, som beskriver at færre fylkesledere kan få mer innflytelse også er en svakhet. Færre fylkesledere vil kunne gjøre at maktbalansen forskyves og ikke alle områder blir hørt på samme måte. Mer makt på færre hender kan være en svakhet for medlemsdemokratiet.
- Svakheter – kulepunkt en, vedrørende universitet – dette er etter vårt syn ikke relevant da mest av påvirkningsarbeidet kan skje sentralt. Men når det gjelder helseforetak vil vi få mindre påvirkning lokalt.
- En annen stor svakhet er at kunnskap og nærhet til medlemmene og utfordringer i Finnmark kan forsvinne da en kan risikere at styrer og ansatte ikke har denne kunnskapen.

Samarbeidsområdemodellen:

Dette er ikke en modell fylkestyret i Finnmark ønsker å gå videre med til landsmøtet.

- Medlemsdemokratiet vil svekkes og det vil være få representanter for Finnmark i kamp med medlemstall i Troms og Nordland.
- Hovedsetet vil ligge i Tromsø/ eller Bodø og øke avstanden til medlemmene i Finnmarksområdet. Dette kan fort føre til at medlemmer ikke tar kontakt, og at terskel for kontakt høynes både fra tillitsvalgte og medlemmer. Avstand kan føre til medlemsflukt.
- Vi ser at konsekvens kan bli høy medlemsflukt til Fagforbundet som har frikjøpte tillitsvalgte i alle finnmarkskommuner. Det vil bli rundt 80 kommuner spredt på ett svært stort geografisk område.
- Da samarbeidet mellom de ulike fylkene i dag i samarbeidsområdet fungerer bra ser fylkesstyret ingen grunn til å slå sammen fylkene til ett område.
- Det er store forskjeller i behov mellom fylkene og i tillegg store geografiske og demografiske forskjeller mellom fylkene. Reisekostnadene vil øke betraktelig og eller medlemmene vil få lavere kvalitet på tjenestene da en ikke kan reise ut i samme utstrekning som i dag. Reisetid skal i tillegg kompenseres som vil føre til mye fravær blant de ansatte.

Nav modell:

Dette er ikke en modell fylkesstyret i finnmark ønsker å gå videre med til landsmøtet.

Nav-modellen er i praksis etter samme modell som NSF med delt Viken.

Den fraviker på følgende punkter som vi vil kommentere som anbefaling for at den ikke tas med i videre prosess:

- Har allerede satt lokalisasjon for kontorene sine.
- Inndelingen imidlertid endres ved en ny omlegging i Nav basert på stortingsmeldinger.
- NSF's arbeid er ikke avhengig av hvordan NAV organiserer seg med tanke på politisk påvirkning eller medlemsarbeid.

Nåværende organisering:

Fylkesstyret er av den oppfatning av at modellene som er presentert som alternativ til eksisterende modell har svært mange svakheter når det gjelder ivaretagelse av medlemmene i Finnmark. Medlemsundersøkelsen viser at storparten av våre medlemmer framhever at fylkeskontorene har er viktig funksjon. Nærheten, kjennskap og kulturforståelse er viktig for å yte våre medlemmer og tillitsvalgte god hjelp.

Alle modeller øker avstandene markant til tillitsvalgte og medlemmer og kostnadene vil øke for kunne være tilstede for medlemmer og tillitsvalgte. Alle modeller vil gi stor til større reduksjon av politisk valgte og politisk engasjement ved å fjerne mange politiske meningsbærere. Finnmark har allerede i dag en utfordring med å kunne være tilstede politisk i fylket så mye som en ønsker, og ved å øke avstandene til politiske valgte, kontor og medlemmer vil denne utfordringen bli desto større.

Tillitsvalgte og medlemmer vil ved deltakelse på opplæringer og konferanser ha behov for økte reisedøgn og mer kostbar transport. En konferanse som holdes i Troms vil medføre at alle i Finnmark må benytte fly og mange vil være avhengig av ekstra overnatting. Dette gjelder også om tillitsvalgte i Troms/ og eller Nordland må reise andre veien.

Vi har allerede i dag utfordringer med at tillitsvalgte og medlemmer ikke ser seg mulighet til å delta på felles arrangementer i Troms, dette grunnet reisetid og kostnader. Sist når vi hadde lederkonferanse i Troms kom det ingen deltakere fra Finnmark. Vi ser ikke at dette vil være ett mindre problem om fylkene slås sammen, tvert om. En vil også derfor måtte vurdere økte kostnader for å dekke reise og opphold for våre medlemmer på ulike medlemsarrangementer.

Fylkene er svært forskjellige både når det kommer til utfordringer, og behov og det er store geografiske avstander som skal dekkes. Vi har også en viktig rolle i ivaretagelse av de samiske områdene.

En foreslått bruk av politisk stilling til administrasjon vil være utilstrekkelig og om en velger nestleder i Finnmark eller Troms må denne bruke mye tid på oppdatering og kunne delta på alle arenaer der fylkesleder deltar, for å kunne ivareta sin rolle mot medlemmene i Finnmark. Mye tid vil gå med til oppdatering på tvers av kontorene, møtevirksomhet internt, samkjøring av kontorer og til samarbeid mellom fylkesleder og nestleder. Dette vil føre til at eventuell nestleder i praksis vil ha liten tid til å ivareta behovene hos medlemmer og tillitsvalgte i Finnmark eller Troms. En fylkesleder vil ikke kunne klare å opprettholde kontakten med de tillitsvalgte i begge geografiske områder.

For å sammenligne er det i Troms og Finnmark inngått avtale å ha fire fylkesråder i Finnmark og fire i Troms ved sammenslåing og det vil være en deling av fylkesorganisasjonen både politisk og administrativt i begge forhenværende fylker.

I modellene som innebærer endring i dagens struktur vil alle modeller føre til at en reduserer antall politisk valgte markant. Det vil i noen modeller være slik at det i realiteten vil være svært vanskelig å sikre representasjon fra de ulike sammenslåtte fylker, en slik reduksjon er vi sterkt bekymret for vil føre til medlemsflukt.

Vi mener at Finnmark bør bestå som eget NSF område, med politisk leder, kontor og politisk styre.

Konklusjon:

1. Fylkestyret i NSF Finnmark anbefaler forbundsstyret å ikke ta videre disse modellene videre: Delt Viken -, Fylkes -, Samarbeidsområde - og NAV -modell.
2. Fylkestyret er av den oppfatning at dagens organisering er den beste for å ivareta medlemmene i Finnmark og anbefaler at betegnelsen fylke byttes til krets som en konsekvens av at fylkeskommuner slås sammen.
3. Fylkestyret i Finnmark mener at sammenslåinger til nye fylker/områder i NSF bør være basert på frivillighet i det enkelte NSF fylke.